

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - 't Grafiekje te TONGERLO

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	12914
Instelling	Vrije Basisschool - 't Grafiekje
Directeur	Christel Cools
Adres	Abdijstraat 3 - 2260 TONGERLO
Telefoon	014-54.42.87
Fax	014-54.23.39
E-mail	info@tgrafiekje.be
Website	www.tgrafiekje.be
Bestuur van de instelling	VZW Kath. Ond. Westerlo en Omgeving
Adres	Abdijstraat 3 - 2260 WESTERLO
Scholengemeenschap	SG Merode
Adres	Abdijstraat 3 - 2260 TONGERLO
CLB	Vrij CLB Kempen
Adres	Korte Begijnenstraat 18 - 2300 TURNHOUT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	06/10/2014, 07/10/2014, 08/10/2014, 09/10/2014, 10/10/2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	10-10-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	17-11-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Dirk JANSSENS
Teamleden	Frank VERSTRAELEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	14
3.1.1.6 Lager onderwijs: leren leren	17
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	19
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	19
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	20
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	21
4.2 Leerbegeleiding	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	27
6.1 Wat doet de school goed?.....	27
6.2 Wat kan de school verbeteren?	28
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag is het rapport over de doorlichting van Vrije Basisschool 't Grafiekje te Tongerlo, een deelgemeente van Westerlo. 't Grafiekje is de enige school die kleuter- en lager onderwijs aanbiedt in deze deelgemeente. De school kende de voorbije jaren een geleidelijke maar gestage groei van het leerlingenaantal. Ook de teamsamenstelling wijzigde de voorbije jaren vrij sterk waardoor er op dit moment relatief veel jonge leerkrachten in de school actief zijn. De directeur staat sinds bijna drie jaar aan het hoofd van de school. Deze gewijzigde context daagt het schoolteam meer dan voorheen uit om samen school te maken.

Op basis van het vooronderzoek van 29 september 2014 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het team om voor Nederlands en wereldoriëntatie de eindtermen te bereiken en inspanningen om voor leren leren de eindtermen na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van deskundigheidsbevordering en leerbegeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen.

Het team van de kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie voldoende na. De leerkrachten voorzien via thema's een doordacht en gradueel aanbod. De sterk ontwikkelingsgerichte en stimulerende leerkrachtenstijl leidt tot een onderwijs waarin kleuters vele kansen tot leren en ontwikkelen krijgen. De huidige benadering leidt meer en meer tot een doordacht en samenhangend aanbod dat tegemoet komt aan de beginsituatie van de kleuters en aansluit bij de maatschappelijke verwachtingen. Op dit moment voert het team de leerplannen in om de huidige planningswijze (verder) te verfijnen en te verbreden, waardoor de doelgerichtheid van het onderwijsleeraanbod en –proces nog verhoogt. Deze aanpak biedt perspectieven om de planning van het onderwijs en de opvolging van de ontwikkeling van de kleuters nog verder te verfijnen.

In de lagere afdeling realiseren de leerkrachten de eindtermen voor Nederlands en wereldoriëntatie in voldoende mate en streven ze de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren voldoende na. Zowel de zorgleerkracht, de zorgcoördinatoren als de klasleerkrachten investeren in het creëren van een passend onderwijsleeraanbod en –proces voor Nederlands. Dit gebeurt in het bijzonder voor lezen, spelling en taalbeschouwing maar eveneens voor de overige domeinen. Op dit moment voert het team een nieuw onderwijsleerpakket voor wereldoriëntatie in. Een verdere uitwerking op basis van de visie, kerngedachten en basisprincipes van de eindtermen en/of het leerplan wereldoriëntatie biedt mogelijkheden om een samenhangend en doordacht aanbod te creëren en alzo nog meer tegemoet te komen aan de verwachtingen. De leerkrachten streven daarnaast heel wat doelen voor leren leren na, in het bijzonder wat plan- en studeervaardigheden betreft. De mate waarin leerlingen actief, interactief en/of coöperatief kunnen leren binnen een krachtige leeromgeving kan nog worden verhoogd.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van deskundigheidsbevordering en leerbegeleiding wijst uit dat de school zowel een cultuur als een structuur heeft om beide processen op een strategische en doordachte manier vorm te geven, geregeld te evalueren en zonodig initiatieven tot verandering en/of verbetering te nemen.

Het schoolteam creëert een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat en hecht veel belang aan het welbevinden, de betrokkenheid en (de ontwikkeling van) de competenties van de leerlingen. De leerbegeleiding speelt een centrale rol in de organisatie van het onderwijs. Het team ontwikkelde een

schooleigen visie en bijbehorend zorgbeleidsplan die richtinggevend zijn voor de uitvoering. De opdrachten van de klas- en zorgleerkrachten zijn gericht op preventie, differentiatie en remediëring. Ze dragen samen de verantwoordelijkheid om 'onderwijs op maat' te bieden. Ze houden daarbij sterk rekening met de beginsituatie van kinderen en met hun verschillen. Het zorgteam heeft de verantwoordelijkheid om de leerbegeleiding structureel uit te zetten en de kwaliteit ervan op te volgen, te evalueren en – zonodig – bij te sturen.

Het intern leiderschap investeert duidelijk in deskundigheidsbevordering en kiest in samenspraak met het team de professionaliseringsinitiatieven. Individuele nascholingen vertrekken vanuit eigen ervaren noden of interesses van teamleden, vanuit een (school)prioriteit of vanuit een reflectief gesprek tussen teamlid en directeur. Een prioriteitenplan op korte termijn is richtinggevend voor het nascholingsplan en bijbehorend beleid. Elk teamlid krijgt zo jaarlijks de mogelijkheid om via nascholing persoonlijk te ontwikkelen. Het intern leiderschap vindt echter ook een gezamenlijk doorlopen professionaliseringstraject wezenlijk belangrijk om de deskundigheid op meerdere aspecten voor het hele team te verhogen.

Het beleidsvoerend vermogen van de school kent een sterke groei. Samen met het team ontwikkelde de directeur een duidelijke structuur en een meer open cultuur via de inbedding van een zorgteam, werkgroepen en meerdere (in)formele overlegvormen. Een groeiend gedeeld leiderschap biedt een breed draagvlak om veranderingen en vernieuwingen op een gezamenlijk gedragen en structurele manier te implementeren in de school- of klaswerking. Meer en meer besteedt het team aandacht aan de evaluatie van de onderwijskundige en organisatorische werking.

Daarnaast wijst het onderzoek van de inspectie uit dat de school een duidelijk beleid voert om de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving te garanderen en te bestendigen. Ook het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte regelgeving respecteert.

De onderwijsinspectie formuleert dan ook een gunstig advies voor verdere erkenning en subsidiëring. Het toenemend beleidsvoerend vermogen van de school vormt een stevig draagvlak om het huidige ontwikkelingstraject autonoom verder te zetten en om de onderwijskwaliteit te evalueren, bij te sturen, te borgen of te verbeteren op basis van de aanbevelingen in dit verslag en op basis van vormen van zelfevaluatie en de verdere ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

leren leren

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De leerkrachten van de kleuterafdeling streven de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands voldoende na. Ze creëren daartoe algemeen een krachtige leeromgeving waarbij taalverwerving en -ontwikkeling structureel een duidelijke plaats krijgen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De leerkrachten van de kleuterafdeling streven in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie na. De thematische benadering biedt heel wat mogelijkheden om de leef- en belevingswereld van kleuters op een structurele en graduele wijze te exploreren en hieruit te leren.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het team gebruikt een referentiekader van de eigen onderwijskoepel om het onderwijsleeraanbod en -proces te plannen, uit te voeren, te evalueren en - waar nodig - bij te sturen. Recent startte het team met een optimaliseringstraject om op een structurele manier de leerplannen te integreren in de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het aanbod. Deze integratie leidt tot een nieuwe planningswijze waarbij leerkrachten meer en meer vanuit (leerplan)doelen dan vanuit activiteiten vertrekken om de thema's uit te werken.

De directeur koos in samenspraak met het team voor een structurele, geleidelijke implementatie van deze nieuwe planningsmethodiek. Leerkrachten hanteren alsnog het referentiekader van de onderwijskoepel maar gebruiken de leerplannen in toenemende mate om de doelgerichtheid van het onderwijsleeraanbod en -proces te verhogen.

Om de doelmatigheid van het onderwijsleerproces te verhogen, selecteren de leerkrachten een beperkt aantal dominante doelen bij het thema. Ze gebruiken hierbij functionele planningsdocumenten en doelenlijsten voor de geregeld weerkerende activiteiten en/of de hoekenwerking. Deze lijsten zijn meer en meer richtinggevend voor de organisatie en de realisatie ervan. Het team gebruikt daarnaast heel wat informatiebronnen en naslagwerken om het onderwijsleerproces vulling te geven.

Een positief neveneffect van dit traject is de verruiming en de verdieping van het aanbod doordat leerkrachten meer dan in het verleden van (leerplan)doelen vertrekken. De uitdaging bestaat erin de doelen correct te interpreteren, volledigheid na te streven en de doelen met voldoende frequentie aan bod te laten komen om een systematisch opgebouwd onderwijsleeraanbod en -proces te creëren. In een volgende fase plant het team de ontwikkeling van een functionele strategie om zowel de volledigheid als de didactische frequentie

waarmee de (leerplan)doelen aan bod (dienen te) komen te bewaken.

De thematische benadering van de praktijk resulteert algemeen in hedendaags, kwaliteitsvol kleuteronderwijs met een 'vanzelfsprekende' horizontale samenhang. De werkelijkheidsgerichtheid van het aanbod vertrekt vanuit de interesses van de kleuters, de seizoens- en/of kalendergebonden gebeurtenissen of de ervaringsgerichte invalshoek waaruit de leerkrachten veelal vertrekken.

Via onderlinge afstemming tijdens informeel en formeel overleg zorgen de klasleerkrachten ervoor dat het aanbod voor de kleuters een gevarieerde en leeftijdspecifieke invulling krijgt. De leerkrachten van de tweede vestigingsplaats vullen – gezien hun uitgesproken heterogene groepen – het onderwijsleeraanbod en –proces zeer breed in waardoor ze algemeen doordacht aansluiten bij de beginsituaties van de kleuters.

De leerkrachten creëren leersituaties waarin kleuters uitgedaagd worden met elkaar te communiceren, samen te werken en/of zelfstandig aan de slag te gaan. Ook het creatief en probleemoplossend omgaan met de hen omringende wereld krijgt heel wat aandacht. Naast deze meer impliciete aandacht voor de ontwikkeling voor taalvaardigheid krijgt Nederlands een duidelijke plaats in het aanbod binnen het thema. De klasleerkrachten organiseren specifieke activiteiten, verrijken de hoeken bij het thema en/of creëren een nevenaanbod waarin kleuters heel wat kansen krijgen tot taalverwerving en/of –ontwikkeling. De realiteits- en/of functionaliteitswaarde van het thema speelt hierin een belangrijke rol.

Het team focust op de ontwikkeling van communicatieve vaardigheden, in het bijzonder luisteren en spreken, via de organisatie van onder meer kringgesprekken, vertel- en voorleesmomenten en van spelactiviteiten en de verrijking van de hoeken, waardoor kleuters uitgedaagd worden om met elkaar te communiceren. Mondelinge taal en communicatie vormen een belangrijke invalshoek voor de lessen lichamelijke opvoeding. De instructietaal van de leerkracht en de talige interactie tijdens spel- en bewegingsvormen stimuleren kleuters om te communiceren met elkaar en om hun ervaringen bij de aangebrachte bewegingsactiviteiten onder woorden te brengen.

Ontluikende geletterdheid krijgt doelgericht aandacht. De leerkrachten stimuleren ontluikend lezen via onder meer de organisatie van diverse activiteiten en het gebruik van vele materialen. Het ontluikend schrijven en het kleuterschrijven krijgen eveneens een plaats in het aanbod, waarbij de leerkrachten zowel oog hebben voor de cognitieve en dynamisch-affectieve als voor de psychomotorische aspecten. 'Schrijven' van teksten kan evenwel nog een meer prominente plaats in het aanbod krijgen via activiteiten zoals onder meer ervaringen en/of verhalen weergeven door middel van visueel materiaal en een eigen boodschap vastleggen.

De leef- en belevingswereld van de kleuters vormt de invalshoek voor de thema's waardoor de verschillende doelen en inhouden van het leergebied wereldoriëntatie algemeen evenwichtig aan bod komen. De leerkrachten slagen erin een aanbod te voorzien waardoor de betrokkenheid van kleuters duidelijk wordt verhoogd. Kleuters krijgen vele kansen tot exploreren, experimenteren en tot leren door handelen, denken en verwoorden.

Het domein 'natuur' krijgt een gevarieerd aanbod waarbij zowel aspecten van de

levende als niet-levende natuur, milieu- en gezondheidseducatie een plaats krijgen. Kleuters mogen frequent kijken, horen, voelen, ruiken en/of proeven. Het beschikbare constructiemateriaal daagt hen uit om bouwsels te maken. Ook het gebruik technische realisaties in de dagelijkse praktijk brengt kleuters meer en meer in contact met aspecten van het domein techniek.

De leerkrachten hechten veel belang aan sociaal leren en de ontwikkeling van sociale cognitie en sociale vaardigheden. Ze investeren onder meer in leren verwoorden van ervaringen, in uiten van gevoelens en in de afronding van een activiteit of thema. Kleuters worden gedurig gestimuleerd om samen te spelen en te werken waarbij zowel oog is voor behulpzaamheid, respect en waardering als voor de ontwikkeling van assertiviteit.

De doelen voor het domein 'tijd' komen dagelijks aan bod via het functioneel gebruik van passende soorten kalenders. De verwerving van inzichten in en de structurering van de dagelijkse tijd staan hierbij centraal.

Lichamelijke en ruimtelijke oriëntatie krijgen eveneens een belangrijke plaats in het aanbod. De inrichting van de klaslokalen in verschillende hoeken en de schoolinfrastructuur met meerdere gebouwen en speelplaatsen daagt kleuters gedurig uit om zich te oriënteren, de ruimte te beleven, te ordenen en zich erin te begeven. Leerwandelingen verruimen hun blik op de bredere omgeving. Doelen en activiteiten rond verkeer en mobiliteit sluiten hierbij aan.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De leerkrachten slagen er algemeen in om een krachtige leeromgeving te creëren waarbij de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie en de onderliggende domeinen op een evenwichtige manier aan bod komen. Ze hanteren een vaste dag- en weekplanning waardoor kleuters een doordacht, evenwichtig en gradueel aanbod krijgen.

Het team investeert sterk in het creëren van een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat, waarbij ze intentioneel veel belang hechten aan het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters, als graadmeters voor de kwaliteit van het onderwijsleeraanbod en –proces.

De thematische benadering leidt tot een zeer flexibel en dynamisch klasmanagement, waarbij meerdere groeperings- en werkvormen elkaar geregeld afwisselen. Daarbij komen zowel de verwerving van kennis en inzichten als de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes op het niveau van de kleuters ruim aan bod. De waarderende, stimulerende en begeleidende rol van de leerkrachten biedt de kleuters heel wat gelegenheden tot zelfontdekkend leren.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Het team beschikt over een ruime hoeveelheid ontwikkelingsmaterialen waardoor structureel een breed aanbod voor Nederlands en wereldoriëntatie kan worden gerealiseerd.

Op leerkrachtenniveau zijn voldoende onderwijsleerpakketten, naslagwerken en andere bronnen beschikbaar om zich breder te inspireren. Indien gewenst of vereist delen leerkrachten eveneens materialen met elkaar. Bij gezamenlijke thema's of projecten besteden leerkrachten via inhoudelijk overleg aandacht aan de onderlinge afstemming in het gebruik en de graduele opbouw van ontwikkelingsmaterialen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leerkrachten trachten zo goed mogelijk aan te sluiten bij de beginsituatie van hun kleuters. Ze brengen de beginsituatie in kaart via overgangsgesprekken en de studie van het kindvolgsysteem. De ontwikkeling van de kleuters volgen ze op via frequente observaties, de screening van welbevinden, betrokkenheid en competenties. Bij specifieke problematieken of onduidelijkheid over ontwikkelingsaspecten verfijnt het team de informatie via onder meer bijkomende observaties door de klasleerkracht, zorgleerkracht en/of zorgcoördinator. Deze informatie geeft veelal een reëel beeld van de verschillen binnen de klasgroep, de ontwikkeling en de eventuele specifieke noden van individuele kleuters. Daarnaast gebruikt het team genormeerde testen bij de 5-jarigen om meer expliciet een beeld te verwerven over de mate waarin de ontwikkeling van de individuele kleuters overeenstemt met de nagestreefde doelen.

De synthese van deze informatie vindt zijn plaats in het kindvolgsysteem. Het team startte recent met het gebruik van een digitaal platform waarin ondermeer een digitaal kindvolgsysteem en zorgdossier voorhanden zijn. Het team beoogt de verdere implementatie en optimalisering ervan, deels parallel met de optimalisering van de planning via het gebruik van de leerplannen.

Op dit moment krijgen (leerplan)doelen van wereldoriëntatie nog een minder duidelijke plaats in de evaluatie. Het toenemend gebruik van de leerplannen leidt echter meer en meer tot een verhoogde doelgerichtheid. Deze ontwikkeling creëert bij leerkrachten een sterkere aandacht voor de evaluatie van het onderwijsleeraanbod en –proces voor wereldoriëntatie door het effect ervan af te zetten tegen de (meer) vooropgestelde doelen.

Op termijn biedt een meer eenduidige afstemming tussen vooropgestelde (leerplan)doelen, de observaties en het screeningsinstrument mogelijkheden om een meer transparante evaluatie en registratie te hanteren.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De school beschikt over een duidelijke zorgvisie en een gefaseerd zorgbeleid, die meer en meer richtinggevend zijn voor de leerbegeleiding. Omwille van de recente actualisering van het 'zorgbeleid in fases' loopt op dit moment een implementatietraject om de leerbegeleiding vanuit het beleidsplan te optimaliseren en uit te breiden.

De klasleerkrachten zijn de eerste verantwoordelijken voor de zorgbrede werking. Conform de zorgvisie trachten ze een brede basiszorg te voorzien. Preventie, differentiatie en remediëring behoren tot hun opdrachten. Zij creëren daartoe een veilige en uitdagende leef- en leeromgeving voor de kleuters. Hun ontmoetende en erkennende begeleidingsstijl heeft een positieve invloed op het welbevinden en het zelfbeeld van de kleuters. Leerkrachten hebben oog voor het geven van ontwikkelingsgerichte impulsen en voor de organisatie van zorgbrede acties en zorgverbredende interventies.

Een zorgleerkracht biedt elke klasleerkracht ondersteuning bij de planning, uitvoering en evaluatie van de klaseigen zorgwerking. Verschillen in beginsituatie, ontwikkeling en/of (didactische) leeftijd vormen de basis voor de differentiatie in de klasgroepen. Differentiatie in verwachtingen, materialen, niveau en begeleiding zijn geïntegreerd in de reguliere klaswerking. Het team gebruikt een gradueel opgebouwd 'takenbord' als planningsinstrument om een specifiek aanbod per individuele kleuter te voorzien.

Kleuters met specifieke noden worden besproken tijdens het multidisciplinair overleg, waarbij naast de kindbetrokkenen een CLB-medewerker, de zorgcoördinator(en) en/of de directeur van de school aanwezig zijn. Dit overleg biedt niet enkel concrete tips voor verdere zorginterventies maar heeft eveneens een deskundigheidsverhogend effect op de leerkracht.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Het team van de lagere afdeling realiseert de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Binnen een zorgbrede werking besteden de leerkrachten intentioneel aandacht aan de doelen voor de verschillende domeinen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leerkrachten van de lagere afdeling gebruiken een onderwijsleerpakket als referentiekader om het onderwijsleeraanbod en -proces globaal vorm te geven. Zowel bij de planning, de uitvoering, de evaluatie en het vervolgtraject vormt dit pakket de basis voor het onderwijsleeraanbod waardoor er voor de meeste domeinen een formele horizontale en verticale samenhang wordt gecreëerd.

Algemeen is het jaarplan richtinggevend voor het globale aanbod. In samenspraak passen de leerkrachten het onderwijsleeraanbod en –proces, in het bijzonder voor de domeinen schrijven, luisteren en/of spreken, tot op zekere hoogte aan. Zij houden echter algemeen wel rekening met de doelen uit het onderwijsleerpakket, waarbij ze zelf het aanbod en de didactische aanpak vanuit een eigen perceptie bepalen.

Het team focust structureel op het domein lezen. Heel wat leesbevorderende acties leiden tot een toenemend op lezen gerichte attitude bij de leerlingen. Bijzondere aandacht gaat naar de ontwikkeling van de basisvaardigheden en naar het aanvankelijk/technisch en het begrijpend lezen. De verhoogde frequentie van leesmomen en het toenemend gebruik van gevarieerde werkvormen en andere tekstbronnen verhogen de kansen om de leesvaardigheid en het leesplezier bij de leerlingen positief te beïnvloeden.

De aanpak van het domein schrijven is globaal gericht op de ontwikkeling van communicatieve en schrijfstrategische vaardigheden. Ook hier bepalen leerkrachten niet enkel het aanbod vanuit het onderwijsleerpakket, maar integreren ze – indien passend – deze lessen in onder meer wereldoriëntatie, waarbij ze de doelen van het pakket voor ogen houden maar de inhoud linken aan het aanbod voor wereldoriëntatie. De ‘schrijfproducten’ krijgen hierdoor een hogere functionaliteitswaarde en werkt daardoor motivatieverhogend voor de leerlingen.

Spellingonderwijs krijgt een vrij uitgesproken plaats binnen het domein schrijven. Een kritische analyse van outputgegevens leidde recent tot een structurele afspraak voor de aanpak van spelling. Via een bijsturing van het aanbod en frequente, korte oefenmomenten trachten de klasleerkrachten de spellingvaardigheid van de leerlingen te verhogen. Uit de leerlingenresultaten blijkt dat deze ingrepen een positief effect hebben.

Vanuit eigen perceptie op het domein en/of op basis van het leerplan creëren leerkrachten, naast het aanbod in het onderwijsleerpakket, een eigen aanbod voor ‘taalbeschouwing’. Hoewel ze oog hebben voor de bevordering van het

communicatief en functioneel taalgebruik focussen de leerkrachten, in het bijzonder in de bovenbouw, vrij sterk op het taalsysteem en het gebruik van strategieën en van passende begrippen en termen. De plaats die de overkoepelende attitudes en het taalgebruik in het aanbod krijgen, is nog veeleer gering. Ook de doelen rond strategieën krijgen op een geïntegreerde wijze een plaats in het onderwijsleeraanbod en –proces voor Nederlands én daarbuiten. De mate waarin het team intentioneel aandacht geeft aan het domein (inter)culturele gerichtheid binnen het leergebied verschilt en is algemeen nog vrij beperkt.

‘Luisteren en spreken’ krijgen geregeld een meer impliciete plaats in het aanbod. Leerkrachten menen dat ze de leerlingen veelvuldig kansen bieden tot luisteren en spreken tijdens meer (inter)actieve momenten, onder meer tijdens de lessen wereldoriëntatie. De mate waarin ze hierbij aandacht geven aan een doelgerichte benadering van de (leerplan)doelen is leerkrachtafhankelijk. De doelen uit het onderwijsleerpakket krijgen hierin tot op zekere hoogte een plaats. De mate waarin de leerplandoelen gebruikt worden bij het doorvoeren van wijzigingen in het aanbod en proces, is nog veeleer beperkt.

Curriculum
Onderwijsorganisatie

Klasmanagement
Onderwijstijd

Algemeen focussen klasleerkrachten vrij sterk op het gezamenlijk vorderen in de leerstof met de hele klasgroep. Dit leidt in meerdere klassen tot nog vrij sterk leerkrachtgestuurd onderwijs, terwijl in andere klassen leerlingen in toenemende mate kansen krijgen om zoveel mogelijk zelfstandig, zelfgestuurd en (inter)actief te leren. Deze accentverschuiving naar een meer uitgesproken rol als begeleider van leerprocessen bij de leerlingen vindt meer en meer ingang bij de leerkrachten in de beleving en uitvoering van hun opdracht(en).

De onderwijstijd spoort algemeen met het door de onderwijskoepel gesuggereerd aantal lestijden op weekbasis.

Materieel beheer
Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over voldoende materialen om de leerplandoelen te kunnen realiseren. Het onderwijsleerpakket, het zelfontwikkelde additioneel aanbod, de klasbibliotheken, woordenboeken, software en computers, digitale borden, ... bieden een rijk gamma aan mogelijkheden om de taalvaardigheid van leerlingen binnen alle domeinen te verhogen. Naast het standaardmateriaal beschikt de school eveneens over een waaier aan meer op remediëring en differentiatie gerichte leermiddelen die passend worden aangewend.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatie gebeurt tot op zekere hoogte via het gebruik van de bij het onderwijsleerpakket beschikbare evaluatiemiddelen. Afhankelijk van de bijsturingen door de leerkrachten krijgen zelfgemaakte toetsen al dan niet een plaats in de evaluatie. De aandacht gaat bij de meeste leerkrachten vooral uit naar de (frequente) evaluatie van lezen, spelling, (creatief) schrijven en taalbeschouwing. Het gebruik van fouteninventarissen en/of –analyses zorgt geregeld voor een verdere verfijning van de beeldvorming voor deze domeinen. De mate waarin aspecten van luisteren, spreken en (inter)culturele gerichtheid worden geëvalueerd, is afhankelijk van de plaats die deze bij de individuele leerkracht tijdens het onderwijsleerproces krijgen.

De afname van genormeerde toetsen levert heel wat objectieve informatie over de vorderingen van de leerlingen én over de effecten van het onderwijs. De analyse van deze toetsen draagt wezenlijk bij tot de structurele organisatie van leerbegeleiding door de klasleerkrachten en/of een lid van het zorgteam. De school implementeert een digitaal leerlingvolgsysteem waarin informatie over de

beginsituatie en de vorderingen van de leerlingen een duidelijk plaats krijgt. De toenemende ontsluiting van deze data draagt meer en meer bij tot het delen van een duidelijk beeld van de leerlingen. Daarnaast wordt de informatie uit het leerlingvolgsysteem in functie van de interne kwaliteitsbewaking aangewend. Illustratief hiervoor is de bijsturing van de aanpak van spelling.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De informatie uit de evaluatie vormt algemeen de basis voor vormen van structurele differentiatie en/of interventies binnen de leerbegeleiding. Klasleerkrachten hebben een centrale rol als verantwoordelijken voor de eerstelijnszorg. Dit komt onder meer tot uiting in de plaats die verschillende differentiatievormen en de begeleiding in het onderwijsleerproces krijgen.

De klasleerkrachten en de leden van het zorgteam vinden elkaar om vorderingen van leerlingen te bespreken, te analyseren en passende leerbegeleidende maatregelen uit te werken. Informeel en formeel zorgoverleg en periodieke momenten van multidisciplinair overleg zijn richtinggevend voor de mate waarin leerkrachten rekening houden met verschillen tussen en specifieke noden van leerlingen.

De ondersteuning door de zorgleerkracht en/of zorgcoördinator wordt op een doordachte en flexibele wijze in de klaswerking geïntegreerd of gebeurt – indien relevant – klasextern met individuele of een groepje leerlingen, onder meer in het kader van de leesbegeleiding. De ondersteuning verloopt vooral vraaggestuurd en zoveel mogelijk preventief. Duidelijke instructies, flexibele werkvormen en een taakgerichte werking resulteren dan ook meer en meer in actief lerende klasgroepen tijdens de momenten van zorgondersteuning.

Leerlingen met een bijzondere hulpvraag worden besproken tijdens het zorgoverleg of het multidisciplinair overleg, waaruit nieuwe zorginitiatieven en/of een specifiek leertraject voortkomen. De vorderingen van zorgbehoevende leerlingen wordt geregeld gecommuniceerd met de ouders zodat deze op de hoogte blijven van de ontwikkeling.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling realiseert de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. De school investeert in de optimalisering van het onderwijsleeraanbod en tracht alle domeinen op een evenwichtige wijze aan bod te laten komen. Leerkrachten slagen er in toenemende mate in om een leeromgeving te creëren waarin (inter)actief en coöperatief leren een plaats krijgen bij het ontdekken van de eigen leef- en belevingswereld.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het team nam onder impuls van het intern leiderschap recent het initiatief om het onderwijsleeraanbod voor wereldoriëntatie te stroomlijnen, te verbreden en een duidelijke verticale samenhang te creëren. De instroom van nieuwe leerkrachten gedurende de voorbije jaren en het aanvoelen dat het voorgaande aanbod niet meer aan de hedendaagse verwachtingen voldeed, lagen aan de basis van dit initiatief.

Het team koos veeleer pragmatisch voor de invoering van een actueel onderwijsleerpakket. Het beoogt hiermee enerzijds de verbreding van het onderwijsaanbod en –proces en anderzijds de realisatie van de nodige graduele opbouw. De mate waarin de visie, kerngedachten en basisprincipes van de eindtermen en/of het leerplan wereldoriëntatie een rol speelden bij de keuze van dit pakket was veeleer beperkt.

Terwijl vorig schooljaar nog experimenteel met het pakket werd omgegaan, tracht het team dit schooljaar het vooropgezette jaarplan, de thema's en de lessen te realiseren. Op dit moment trachten de leerkrachten het pakket te volgen om een inkijk te verwerven in het inhoudelijk aanbod en om de vooropgestelde werkvormen uit te proberen. Deze aanpak leidt algemeen tot een vrij ruim en gevarieerd aanbod waardoor leerlingen op een doelgerichte(re) manier kansen krijgen om kennis en inzichten te verwerven en vaardigheden en attitudes te ontwikkelen. Afhankelijk van de eigen perceptie nemen leerkrachten daarnaast in meer of mindere mate initiatieven om de planning die het pakket vooropstelt te doorbreken en/of om inhoud aan te passen, te beperken en/of uit te breiden.

De keuze voor het gebruik van dit onderwijsleerpakket heeft evenwel duidelijk een positieve invloed op de volledigheid van het aanbod en op de organisatie en invulling van de lessen wereldoriëntatie. Leerkrachten geven aan dat zowel hun planning, uitvoering als evaluatie van het onderwijsleeraanbod en –proces zijn verruimd.

Het huidige gebruik van het pakket geeft aan dat het team zich nog volop in de implementatiefase bevindt. Op dit moment zijn er weinig afspraken die tot op zekere hoogte richtinggevend zijn voor het verdere traject. De jaarplannen zijn in alle leerjaren een vrij statisch gegeven. Hierdoor is het creatief plannen van en omgaan met de doelen en bijbehorende inhoud binnen het leergebied beperkt.

Het gebruik van het onderwijsleerpakket leidt in de onderbouw tot een vrij rigide maar thematisch onderwijsleeraanbod en –proces, terwijl in de bovenbouw een veeleer cursorische benadering primeert. Hoewel leerkrachten deze benadering trachten te doorbreken, stemt deze aanpak niet volledig overeen met de visie van de eindtermen en het leerplan. Nochtans neemt het team heel wat initiatieven die blijk geven van aandacht voor een werkelijkheidsgerichte benadering en voor een brede, harmonische vorming. Dit komt onder meer tot uiting in de periodieke organisatie van projecten, de aandacht voor verkeers-, gezondheids-, milieu- en cultuureducatie, het benutten van experts binnen de klas en de organisatie van leeruitstappen en/of meerdaagse extramurosactiviteiten.

Globaal sluit het aanbod aan bij de leerinhouden vooropgesteld door het leerplan. Met het oog op verdere optimalisering ervan bestaat de uitdaging voor het team erin om na de studie van de leerplanvisie over wereldoriëntatie kritisch te reflecteren over het eigen onderwijsleeraanbod en –proces. Een structurele (verdere) implementatie ervan biedt mogelijkheden om de doelgerichtheid in 'denken en doen' te vergroten, in het bijzonder over de wijze waarop wereldoriëntatie verder gestalte dient te krijgen. Dit geldt in het bijzonder voor de plaats die een thematische en multiperspectieve benadering binnen het didactisch proces krijgt toegewezen. Een verdere verdieping in het onderscheid en de verhouding tussen 'cursorisch', 'thematisch' en 'projectmatig' onderwijs biedt kansen om de kwaliteit van het onderwijsleerproces te verhogen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De leerkrachten houden in hun planning structureel rekening met de aanwijzingen van de onderwijskoepel zodat ze algemeen voldoende onderwijstijd voor wereldoriëntatie voorzien.

De mate waarin leerkrachten flexibele, (inter)actieve en coöperatieve werkvormen gebruiken om de leerling uit te dagen en te stimuleren om zelf verantwoordelijkheid voor hun leren op te nemen, verschilt duidelijk. De persoonlijke perceptie op 'leren en onderwijzen' is tot op zekere hoogte bepalend voor de mate waarin en de wijze waarop leerkrachten een meer product- of procesgerichte aanpak hanteren. De didactische aanpak varieert van een vrij sterke focus op kennisverwerving en –reproductie en het invullen van de werkbladen tot een meer intentionele aandacht voor actief, interactief en/of coöperatief ontdekken, verwerken van leerinhouden en ontwikkelen van inzichten, vaardigheden en attitudes. De overkoepelende doelstellingen in het leerplan spelen hierbij nog veeleer een impliciete rol.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Het onderwijsleerpakket is veelal richtinggevend voor de verzameling en het gebruik van materialen voor de verschillende domeinen. De (verdere) implementatie van het leerplan en de concrete realisatie ervan vereisen eveneens een kritisch onderzoek van de beschikbare leermiddelen.

Hoewel vele middelen reeds beschikbaar zijn, kan ook de informatie over de materiële vereisten in het leerplan richtinggevend zijn voor de vervollediging van het didactisch materieel. De integrerende benadering die het leerplan vooropstelt en de nadruk die het legt op de verwerving van inzichten en de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes vormen hierbij belangrijke invalshoeken. Illustratief hiervoor is het door de leerkrachten beperkte gebruik van tijd- en ruimtecadres en leermiddelen om een krachtige leeromgeving, conform het leerplan, te creëren.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatie voor wereldoriëntatie is in de eerste plaats gericht op de rapportering. Leerkrachten kiezen in samenspraak voor de evaluatievormen van het onderwijsleerpakket, passen deze aan of kiezen zelf voor een eigen evaluatievorm.

Hoewel de eigen evaluatievormen nog sterk gericht zijn op de reproductie van kennis krijgt de evaluatie van de verwerving van inzichten en van de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes geleidelijk meer een plaats, onder meer vanuit de suggesties in het onderwijsleerpakket. De evaluatie van wereldoriëntatie vormt echter nog een uitdaging voor de teamleden. Formatieve evaluatie gericht op aansluiting van het (vervolg)aanbod bij de beginsituatie van de leerlingen is geen algemene verworvenheid. Ook de mogelijkheden van differentiatie bij de evaluatie worden structureel nog weinig benut.

In tegenstelling tot Nederlands bevat het rapport voor wereldoriëntatie enkel een beoordeling op het niveau van het thema, wat de informatieve waarde ervan beperkt. De inhoud van de feedback, in het bijzonder via de verbreding van de evaluatie van inzichten, vaardigheden en attitudes, heeft nog duidelijk groeikansen.

Er werd alsnog weinig diepgaand gereflecteerd over wat en hoe dient te worden geëvalueerd. Een structurele verankering van breed evalueren en het bijbehorend gebruik van alternatieve evaluatievormen biedt ook hier perspectieven om de evaluatie (en rapportering) op basis van de leerplandoelen

evenwichtiger uit te voeren.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De beeldvorming voor wereldoriëntatie is nog grotendeels gericht op de rapportering en op de ontwikkeling van studeervaardigheden in de bovenbouw.

Het algemene beeld van de klasleerkrachten vormt veelal de basis om individuele leerlingen bij hun leeractiviteiten te begeleiden. Dit gebeurt via momentane tussenkomsten tijdens de lessen waarbij ze extra uitleg geven of de leerling helpen bij de taakuitvoering.

De meeste leerkrachten zien in toenemende mate de organisatie van interactieve werkvormen als de basis voor de leerbegeleiding, waarbij ze meer en meer inzetten op het 'van en met elkaar leren'. Opmerkelijke, manifeste en algemeen uitvallende aspecten worden op klasniveau hernomen maar een meer individugerichte zorgwerking is nog niet zo vanzelfsprekend aanwezig in de praktijk.

Leerkrachten nemen alsnog beperkt initiatieven om te differentiëren in en/of te remediëren bij het onderwijsaanbod van wereldoriëntatie. Ze vinden het niet vanzelfsprekend om rekening te houden met verschillen tussen en specifieke zorgvragen van leerlingen bij de realisatie van de (leerplan)doelen. Een positieve uitzondering hierop is de vrij algemene inbreng van toepassingen en herhalings- en/of verrijkingsopdrachten in het hoeken- en/of contractwerk.

Het benutten van evaluatiegegevens, in het bijzonder van wiskunde en Nederlands, om het onderwijsleeraanbod en/of –proces bij te sturen op klas- of schoolniveau behoort meer en meer tot de zelfevaluatiecultuur van de school. Toch ontbreekt het de school nog aan een valide en betrouwbare evaluatiepraktijk voor wereldoriëntatie, waardoor een kritische analyse van de effecten van het onderwijsleeraanbod en –proces wordt beperkt.

3.1.1.6 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

De leerkrachten streven de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren in voldoende mate na. Ze geven de verschillende eindtermen op een geïntegreerde wijze een plaats in het onderwijsleeraanbod en –proces.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het team van de lagere afdeling is vertrouwd met de eindtermen 'leren leren'. Sinds vorig schooljaar kregen deze een verhoogde aandacht, onder meer onder invloed van een pedagogische studiedag die op het niveau van de scholengemeenschap werd georganiseerd. Deze resulteerde in een schooleigen visie en bijbehorende afspraken, die meer en meer richtinggevend zijn om een graduele en doordachte opbouw voor leren leren na te streven. De aandacht voor de eindtermen verhoogde de gevoeligheid bij de leerkrachten om zowel expliciet als impliciet aspecten van leren leren een plaats te geven in het onderwijsleeraanbod en –proces. Dit leidt geleidelijk tot een meer doordachte aanpak van leren leren binnen en over de leerjaren heen.

De leerkrachten integreren aspecten van leren leren in hun klaswerking. Ze zijn zich bewust van de aanwezigheid ervan in de gebruikte onderwijsleerpakketten, die geregeld mogelijkheden tot het verwerven en/of verwerken van informatie voorzien. De meeste leerkrachten trachten de suggesties in de pakketten globaal te volgen waardoor een vorm van graduele opbouw ontstaat. Dit geldt onder meer voor de lessen uit de pakketten met een veeleer probleemstellend

karakter, waarbij leerlingen kansen krijgen om een passende aanpak te kiezen en bijbehorende oplossingsstrategieën te gebruiken.

De organisatie van hoekenwerk en/of het gebruik van een takenbord vormt in elke klas een uitgesproken moment om eindtermen leren na te streven. Leerkrachten trachten meer en meer voor een gevarieerd aanbod te zorgen. Het reguleren van eigen denk- en leerprocessen en het ontwikkelen van leerhoudingen bij de leerlingen kan hierbij nog sterker gradueel worden opgebouwd. De leerkrachten stellen evenwel duidelijke verwachtingen aan leerlingen voor nauwkeurigheid en efficiëntie.

Het team investeert structureel in de ondersteuning van het schools leren via het gebruik van toets- en leerwijzers die de leerlingen ondersteunen bij het leren (studeren) van grotere hoeveelheden leerstof, in het bijzonder vanaf het derde leerjaar. Leerkrachten geven de leerlingen zowel tips om doordacht te (leren) plannen en leerstrategieën te (leren) gebruiken.

Het team besteedt expliciete aandacht aan het leren plannen. Al vanaf het eerste leerjaar krijgt het plannen van taken en lessen intentioneel aandacht, aanvankelijk sterk klassikaal en begeleid door de klasleerkracht, later meer met de klemtoon op de verantwoordelijkheid van de leerlingen zelf. Deze aanpak resulteert in een goed doordachte, graduele opbouw over de leerjaren heen. Het team maakt daarbij gebruik van een specifiek planningsinstrument met een bijbehorende methodische aanpak. Leerkrachten betrekken gaandeweg de ouders ook meer en meer bij het leren plannen en het uitvoeren van huistaken.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

In de dagelijkse praktijk laten leerkrachten veeleer impliciet aspecten van leren aan bod komen in de verschillende leergebieden. De mate waarin dit gebeurt, is tot op zekere hoogte afhankelijk van de visie op leren en onderwijzen en de bijbehorende onderwijsstijl van de individuele leerkracht. Het vormt voor meerdere leerkrachten nog een uitdaging om waar mogelijk minder leerkrachtgestuurd onderwijs te voorzien en de verantwoordelijkheid voor het leren meer bij de leerlingen te leggen. Andere leerkrachten slagen er al meer in om op te treden als begeleider van leerprocessen via de organisatie van vormen van actief, interactief en/of coöperatief leren in hun didactische aanpak.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende en actuele middelen om tegemoet te komen aan de inspanningsverplichting voor leren leren. De gebruikte onderwijsleerpakketten zoomen in op aspecten van leren leren en bieden mogelijkheden tot het gebruik van ICT-toepassingen via bordboeken, online-toepassingen,... De leerlingen kunnen gebruik maken van diverse leermiddelen die hen helpen om informatie te zoeken, te verwerven en/of te verwerken.

Het team gebruikt – indien relevant en passend voor de doelgroep – onder meer aanpakstrategieën, passende referentiekaders, materialen voor visuele ondersteuning, plannings- en toetswijzers en algoritmen bij verschillende leergebieden.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leerkrachten zijn zich bewust van hun gezamenlijke opdracht en gedeelde verantwoordelijkheid voor leren leren. De meer impliciete manier waarmee de eindtermen worden nagestreefd leidt echter ook tot een minder uitgesproken evaluatie van de concrete eindtermen.

In de rapportering zijn nochtans aspecten van leren leren terug te vinden. Deze hebben betrekking op de fase van de uitvoering, de regulering van eigen denk-, leerprocessen en leerhoudingen. Opvallend zijn de identieke items in meerdere

leerjaren. De mate waarin de hierbij gegeven feedback gebaseerd is op duidelijke criteria en (afgesproken) verwachtingen per leerjaar is veeleer beperkt. Leerkrachten vormen zich een beeld op basis van impressies, observaties en/of de eigenheid van elk kind in zijn rol als leerling. De evaluatie gebeurt dan ook veelal vanuit een synthese van ervaringen en vaststellingen in de klaspraktijk dan wel op basis van de concrete eindtermen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leerbegeleiding voor leren leren bestaat vooral uit de momentane ondersteuning van leerlingen tijdens de inoefenfase en/of momenten van groepswerk. Ook de coaching bij het leren plannen en de uitvoering van huistaken behoort tot de opdracht van elke klasleerkracht.

Ook de additionele ondersteuning door de zorgleerkracht of –coördinator wordt benut om leerlingen te coachen in het gebruik van onder meer een aanpakstrategie of een stappenplan of om leerlingen een meer taakgerichte werkhouding bij te brengen.

Wanneer individuele leerlingen manifest uitvallen en/of specifieke ondersteuning behoeven, nemen klasleerkrachten in samenspraak met de zorgleerkracht of –coördinator algemeen initiatieven om te differentiëren in de verwachtingen voor leren leren en/of om bijkomende ondersteuning te voorzien, onder meer tijdens hoekenwerk en/of de werking met het takenbord.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De preventieadviseur gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee controles worden uitgevoerd. Hierdoor zijn de mogelijke tekorten gekend en blijft de school waakzaam voor veranderingen of probleemsituaties in de onderwijsomgeving.

De instelling geeft gevolg aan de opmerkingen in de analyses van deskundigen en houdt ook rekening met de opmerkingen van haar personeelsleden. De aandachtspunten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne zijn gekend en opgenomen in de plannen die de beheersing ervan regelen.

De interne dienst kan aan de hand van verschillende gedetailleerde (meerjaren)plannen aantonen dat de school voldoende proactief en preventief handelt. Er is op school een cultuur waarbij eenieder zich verantwoordelijk voelt voor de bewoonbaarheid en veiligheid. Hierdoor is er een grote verantwoordelijkheidszin en worden initiatieven genomen om problemen onmiddellijk aan te pakken of om gespecialiseerde diensten aan te spreken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	neen
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	neen
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De deskundigheidsbevordering neemt een belangrijke plaats in de beleidsmatige benadering van de schoolwerking in. Door de instroom van nieuwe leerkrachten ontstond de voorbije jaren de nood aan teamgerichte initiatieven om de gelijkgerichtheid in 'denken en doen' te verhogen en te bestendigen.

De keuze van de initiatieven om de deskundigheid van het team en van individuele teamleden te verhogen, gebeurt doordacht en doelgericht. Het jaarlijks prioriteitenplan is richtinggevend voor de aanpak van veranderingen en vernieuwingen. Deze prioriteiten resulteren in structurele en veelal teamgerichte vormingsinitiatieven, onder meer via de organisatie van pedagogische studiedagen en teamvergaderingen.

Contacten en vormingsinitiatieven binnen de scholengemeenschap dragen eveneens bij tot de deskundigheidsverhoging van teamleden of van het hele team. Ook de leden van werkgroepen en van het zorgteam nemen initiatieven om de andere collega's informatie te verstrekken, suggesties te geven en hen te ondersteunen bij de implementatie van een verandering of vernieuwing.

Teamleden krijgen eveneens de mogelijkheid om individuerichte nascholing te volgen. De keuze is gebaseerd op zelf ervaren noden en interesses, praktijkgerichte reflecties en/of op de inhoud van het periodieke (functionerings)gesprek met de directeur en is geregeld geënt op het prioriteitenplan.

Ondersteuning Frequentie overlegmomenten vormen de ruggengraat voor de onderwijskundige werking. Deze context vereist een duidelijke structuur én cultuur om 'samen school te maken' met het oog op een zo optimale begeleiding en ondersteuning van het leren van de kinderen. Het creëren van onderlinge afstemming tussen leerkrachten is dan ook fundamenteel binnen dit team. Ze vinden elkaar bij de voorbereiding, uitwerking en evaluatie van het onderwijsleeraanbod en –proces en van de leerbegeleiding.

De leerkrachten krijgen heel wat kansen om van en met elkaar te leren. Ze slagen er in toenemende mate in om hun eigen praktijk te deprivatiseren en bespreekbaar te stellen.

Doeltreffendheid De periodieke organisatie van momenten van kritische zelfreflectie, (functionerings)gesprekken en frequente overlegmomenten leveren ruime informatie aan om een degelijk zicht te krijgen op de sterke en minder sterke aspecten van de klas- en schoolwerking, maar eveneens op de kwaliteit van de genomen professionaliseringsinitiatieven.

De toenemende openheid binnen het team biedt eveneens een draagvlak om de deskundigheidsbevordering periodiek en kwaliteitsvol te evalueren. Hierbij bespreken de betrokkenen zowel het proces als het effect van de ondernomen deskundigheidsbevorderende initiatieven. Deze informatie leidt eventueel tot de bijsturing van het prioriteitenplan én van het bijbehorend nascholingsplan.

Ontwikkeling Het toenemend innovatief vermogen van de school resulteert meer en meer in een ontwikkelingsgerichte benadering van de school- en klaswerking waarbij professionalisering een wezenlijke factor vormt.

Het hele schoolteam vindt het essentieel om te investeren in de optimalisering van de klas- en schoolwerking. Kenmerkend voor de beleidsvoering is de uitdrukkelijke ontwikkelingsgerichtheid, gebaseerd op een toenemend zelfevaluerend vermogen.

Het intern leiderschap investeert in een proactieve benadering van de (nabije) toekomst. De directeur en de zorgcoördinatoren trachten structureel de maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen te volgen en hiermee in hun (toekomstig) beleid rekening te houden. Ze houden zich onder meer via het selectief volgen van nascholingen, periodieke contacten met de pedagogische begeleidingsdienst en onderwijskundige publicaties op de hoogte van wat er in de Vlaamse onderwijscontext leeft.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het schoolteam heeft een uitgesproken visie op zorg. Deze is richtinggevend om de leerbegeleiding op een gestructureerde manier gestalte te geven. De leerbegeleiding is structureel ingebed in de onderwijskundige werking. De recente ontwikkeling en de lopende implementatie van een 'zorgbeleid in fases' vormt op dit moment de basis voor een optimaliseringsproces binnen de leerbegeleiding. Het intern leiderschap wil de leerbegeleiding op een doordachte en doelgerichte wijze (blijven) plannen, realiseren, evalueren en bijsturen.

Voor de klasleerkrachten ligt de focus op het bieden van een 'brede basiszorg' via de realisatie van een (zoveel mogelijk) gezamenlijk curriculum, het creëren van zorgzaam onderwijs binnen een krachtige leeromgeving en de organisatie van algemene zorg. De verdere implementatie van het 'zorgbeleid in fases' creëert heel wat mogelijkheden om deze focus verder te verfijnen en te verbreden.

Ook hier speelt het 'samen school maken' een belangrijke rol. De samenwerking tussen klasleerkrachten, zorgleerkracht en/of zorgcoördinator creëert een sterk draagvlak om de verschillende fasen van de leerbegeleiding op een doordachte én dynamische manier uit te werken en uit te voeren. Alle kindbetrokkenen trachten preventie, differentiatie en/of remediëring een plaats te geven in de uitvoering van hun ondersteunings- en/of onderwijsopdracht. Het intern leiderschap zet beschikbare mensen en middelen in om zowel de klaswerking haalbaar te houden als om de zorg op leerlingen- en klasniveau, gerichte ondersteuning en de coördinatie van de leerbegeleiding te realiseren.

De recente ingebruikname van een digitaal zorgsysteem, occasionele en geplande evaluatiemomenten, structurele overlegvormen en duidelijke visieteksten en bijbehorende afspraken en procedures vormen de ruggengraat om de leerbegeleiding zowel in de breedte als in de diepte te realiseren en verder uit te werken.

Ondersteuning De opdracht van de zorgcoördinatoren bestaat uit de coördinatie van het zorgbeleid en de realisatie van de zorgwerking op school-, leerkrachten- en leerlingenniveau. Het hele zorgteam heeft een ondersteunende taak binnen de kleuter- en/of lagere afdeling bij de organisatie van de zorgwerking door de klasleerkrachten.

Naast de eigen opdracht binnen de eerstelijnszorg hebben klasleerkrachten een belangrijke verantwoordelijkheid om problemen bij kinderen te detecteren, te signaleren en te bespreken. Dit gebeurt in het bijzonder tijdens het zorgoverleg met de zorgleerkrachten en/of –coördinator en tijdens het multidisciplinair overleg.

Doeltreffendheid De aandacht om via kritische reflectie en zelfevaluatie prioritaire werkpunten te weerhouden, leidt geregeld tot initiatieven om aspecten van de leerbegeleiding te borgen of bij te sturen. Binnen dit vernieuwingsproces staat een leerlinggerichte visie centraal. ‘Onderwijs op maat’ vormt van langsom meer het referentiekader om het onderwijsleeraanbod en –proces te organiseren en om de eigen onderwijskundige benadering te evalueren.

Het team onderneemt heel wat acties om informatie over de kwaliteit van het onderwijs en van de schoolwerking te verzamelen. Via de analyse van de verkregen informatie tracht het team zowel de effecten van het reguliere onderwijsleerproces als van de leerbegeleiding in kaart te brengen. Deze analyse biedt mogelijkheden om de effectiviteit en de efficiëntie van de leerbegeleiding te evalueren, verder te ontwikkelen en te optimaliseren.

Ontwikkeling De school beschikt over voldoende responsief vermogen om een verantwoord evenwicht te creëren tussen de verwachtingen van ouders, specifieke noden van leerlingen en de draagkracht van de school en van individuele leerkrachten. Een belangrijke voorwaarde daartoe vormt de gedurige zorg voor de kwaliteit en de aanpak van de leerbegeleiding.

Op dit moment focust het team op de verbreding en veralgemening van aspecten van actief, interactief en coöperatief leren in de dagelijkse klaspraktijk. Naarmate klasleerkrachten hierin groeien, krijgen de leden van het zorgteam mogelijkheden om de huidige ondersteuning te evalueren en eventueel om te buigen in andere ondersteuningsinitiatieven.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg, GOK- en zorgbeleid	De samenstelling van het schoolteam onderging de laatste jaren heel wat veranderingen. Meerdere leerkrachten stroomden uit en werden vervangen door relatief jonge leerkrachten. De gestage groei van de school leidde eveneens tot een bijkomende instroom van jongere leerkrachten. Ook de directeur is relatief nieuw in haar functie. Zij is sinds bijna drie jaar actief als leidinggevende.
---	---

De toenemende heterogeniteit binnen het leerkrachtenkorps en de gedeeltelijk nieuwe beleidscontext leidde bij de directeur tot een duidelijk besef om sterk te investeren in de (verdere) ontwikkeling van het beleidsvoerend vermogen van de school.

De voorbije jaren focuste de directeur daartoe sterk in de uitbouw van een gedeeld leiderschap. Dit initiatief resulteerde in een toenemend participatief beleid waarbij teamleden geleidelijk meer verantwoordelijkheid binnen het eigen onderwijsniveau en/of op schoolniveau opnemen. De open, professionele cultuur heeft een positieve invloed op de betrokkenheid van teamleden bij het schoolgebeuren. Dit komt tot uiting in hun toenemende bereidheid om initiatieven te nemen en zich te engageren in de schoolwerking.

Dit ontwikkelingsproces leidt tot een sterkere participatie van teamleden in werkgroepen, een sterke(re) beleidsvoorbereidende rol voor het zorgteam en een toenemende aandacht voor de rol van teamvergaderingen bij het bepalen van prioriteiten en bijbehorende (implementatie)strategieën en bij het nemen van (beleids)beslissingen.

Het zorgteam stuurt de coördinatie en de concrete uitvoering van de leerbegeleiding aan op basis van een uitgesproken zorgvisie en bijbehorend zorgbeleid. Opvallend is daarnaast de functie van de schoolinterne werkgroepen, die tot op zekere hoogte een vorm van beslissingsbevoegdheid hebben binnen hun specifieke invalshoek. Bij het nemen van beslissingen worden alle belanghebbenden direct of indirect betrokken. De directeur neemt hierbij duidelijk het initiatief om te overleggen met het hele schoolteam.

Het toenemend gedeeld leiderschap en de grotere betrokkenheid op het beleid van de school leiden bij de teamleden tot een duidelijke, (ver)nieuw(d)e dynamiek met een groeiende veranderings- en vernieuwingsbereidheid.

Visieontwikkeling krijgt in de school op dit moment een vooraanstaande plaats binnen de beleidsvoering. 'De koers uitzetten en bewaken' is één van de belangrijke prioriteiten van het intern leiderschap. Het innovatief vermogen van de school blijkt uit de opvolging van onderwijsontwikkelingen door het intern leiderschap, de aandacht voor vormen van zelfevaluatie en de hierop gebaseerde selectie van prioriteiten.

Het recente ontwikkelingstraject van de school getuigt van een doordachte keuze in prioritaire werkpunten en van een structurele aanpak van veranderingen en/of vernieuwingen. Het intern leiderschap investeert zowel in de ontwikkeling van een schooleigen visie en van een bijbehorend beleids- en/of prioriteitenplan als in de pragmatische implementatie van veranderingen en vernieuwingen.

Het intern leiderschap kiest voor een proces van schoolwerkplanning om gefaseerd aspecten uit het verleden terug onder de aandacht te brengen en – indien nodig – te actualiseren en om vernieuwingen in te bedden in de schoolvisie en –werking. De ontwikkeling van een schoolwerkplan waarin visieteksten en documenten met onderwijskundige en/of organisatorische inhoud een plaats vinden, biedt een groeiend houvast om de school- en klaswerking richting te geven.

Het team besteedt niet enkel aandacht aan het uitzetten van de koers maar eveneens aan het bewaken ervan. Het hele team vindt het belangrijk om geregeld kritisch te reflecteren over het onderwijskundig en organisatorisch functioneren van de school. De school bevindt zich in een traject waarin de ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem een duidelijke plaats krijgt. Indien relevant maakt de directeur passend gebruik van de diensten van de pedagogische begeleiding om het organisatorisch en/of onderwijskundig functioneren van de school te ondersteunen.

De school beschikt enerzijds over een groeiend zelfevaluerend vermogen en anderzijds over een duidelijk besef van haar maatschappelijke opdracht om passende keuzes te (kunnen) maken. Het team verzamelt daartoe meer en meer informatie uit onder meer observatiegegevens en resultaten van eigen, methodegebonden en genormeerde toetsen, klasscreenings en het kind- en leerlingvolgsysteem. Ook andere initiatieven zoals een zelfevaluatie op het einde van het schooljaar, bevragingen van participanten en outcomes uit het vervolgonderwijs worden benut om een zo volledig mogelijk beeld van de effecten van de schoolwerking te krijgen. De periodieke, gerichte klasbezoeken door de directeur en de (functionerings)gesprekken leveren eveneens informatie over de huidige onderwijskwaliteit. De teamleden voelen zich via beide initiatieven gewaardeerd voor hun werk en worden hierdoor gestimuleerd om hun blikveld te verruimen en nog meer kritisch stil te staan bij de uitvoering van hun opdrachten.

Het intern leiderschap slaagt er dan ook meer en meer in om een grote hoeveelheid informatie te verzamelen, te bespreken en te analyseren. De bespreking van deze informatie leidt in toenemende mate tot het borgen of bijsturen van aspecten van de werking. De school laat echter ook externe invloeden meespelen in haar ontwikkelingsproces. Zowel signalen en/of verwachtingen als voorstellen van onderwijsparticipanten, ouders en/of leerlingen worden benut om de schoolwerking nog te versterken of te verbreden.

De kenmerken van de leerlingenpopulatie, de aanwezige deskundigheid in het team, het toenemend gedeeld leiderschap en de bijbehorende ontwikkeling van het beleidsvoerend vermogen van de school bieden heel wat garanties voor de nabije toekomst. De school beschikt over een duidelijk draagvlak om haar maatschappelijke opdrachten op een strategische, kwaliteitsvolle en participatieve manier waar te maken. De onderwijsinspectie vertrouwt er dan ook op dat het schoolteam het positieve ontwikkelingstraject structureel verder zet.

Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het baseert haar beleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen in kaart brengt. De school heeft

zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen en zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Deze acties sluiten sterk aan bij de noden van de leerlingen en op de vooropgestelde doelen. Binnen het professionaliseringsbeleid is er aandacht voor de deskundigheidsbevordering van het schooleigen zorgbeleid.

De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen bereikt. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De thematische benadering in de kleuterafdeling resulteert in een stapsgewijs opgebouwd, evenwichtig en geïntegreerd onderwijsleeraanbod en -proces waardoor het team de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie voldoende nastreeft.
- Het toenemend gebruik van de leerplannen als referentiekaders bij de planning, uitvoering, evaluatie en eventuele bijstellingen in de kleuterafdeling leidt tot een verbreding en verdieping van het onderwijsleeraanbod en -proces.
- Het team van de lagere afdeling bereikt algemeen in voldoende mate de eindtermen voor Nederlands en wereldoriëntatie via een passend en voldoende evenwichtig aanbod, gerelateerd aan de leerplannen.
- De leerkrachten van de lagere afdeling hebben aandacht voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' en streven deze in voldoende mate na.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De organisatie van de deskundigheidsbevordering resulteert niet enkel in verhoogde competenties bij individuele leerkrachten maar eveneens bij het gehele team. De strategische benadering houdt onder meer in dat het team aandacht besteedt aan een doordachte keuze, een degelijke organisatie en meer en meer aan een periodieke evaluatie.
- De structurele organisatie van de leerbegeleiding vormt een sterk draagvlak om tegemoet te komen aan verschillen tussen leerlingen en aan de wisselende noden en behoeften van leerlingen. Het team slaagt er algemeen in om de leerbegeleiding doelgericht te realiseren, geregeld te evalueren en verder te ontwikkelen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school beschikt over een beleidscontext waarbij zowel de duidelijke en passende structuur als de warme cultuur van de school resulteren in een participatief beleid waarin elk personeelslid een gewaardeerde rol vervult.
- De school beschikt over een toenemend gedeeld leiderschap wat sterk tot uiting komt in de betrokkenheid bij de werking en in de engagementen van teamleden.
- Het beleidsvoerend vermogen van de school kent een sterke groei. Zowel de ontwikkeling van het (zelf)evaluerend vermogen, de structurele benadering van veranderingen en vernieuwingen, de doelgerichte deskundigheidsbevordering, de doordachte leerbegeleiding als de uitbouw van het gedeeld leiderschap zijn hier voorbeelden van.
- Vanuit de eigenheid van de school en de gerichtheid op hedendaags, kwaliteitsvol onderwijs krijgen onder meer visieontwikkeling, schoolwerkplanning en professionalisering een toenemende plaats in de beleidsvoering van de school.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De huidige implementatie van de leerplannen daagt het team van de kleuterafdeling uit om zowel de volledigheid als de frequentie waarmee (leerplan)doelen aan bod komen te bewaken met het oog op het creëren van een samenhangend, gradueel opgebouwd onderwijsleeraanbod en –proces.
- Het onderwijsleeraanbod en –proces voor wereldoriëntatie kan in de lagere afdeling nog worden versterkt door de algemene principes van het leerplan, in het bijzonder wat thematisch werken en het principe van multiperspectiviteit betreft, als algemene referentiekaders verder te integreren in het ‘denken en doen’ van de teamleden.
- De implementatie van bredere en/of alternatieve evaluatievormen kan bijdragen tot een meer evenwichtige evaluatie van de verwerving van kennis en inzichten en de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het lopende optimaliseringstraject rond doelgericht werken in de kleuterafdeling biedt perspectieven om de planning, uitvoering, evaluatie én registratie en begeleiding van de ontwikkeling van de kleuters te stroomlijnen, (verder) op elkaar af te stemmen en de functionaliteit ervan te verhogen.
- In de lagere afdeling kan het (verder) creëren van een krachtige leeromgeving en de veralgemening van de didactische aanpak waarbij het actief, interactief en coöperatief leren worden verhoogd, de klasleerkracht nog meer mogelijkheden geven initiatieven binnen de leerbegeleiding te nemen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De verdere ontwikkeling van de huidige beleidscontext kan het beleidsvoerend vermogen van de school op termijn nog verhogen. Dit geldt onder meer voor de verdere ontwikkeling van het intern, gedeeld leiderschap, de gezamenlijke doelgerichtheid, de doeltreffende communicatie en de ondersteunende relaties binnen de school.
- De (verdere) uitbreiding en ontwikkeling van het kwaliteitszorgsysteem via het gebruik van nog meer interne en externe evaluatie- en outputgegevens kan het reflectief vermogen van de school nog versterken om nog meer vanuit ontwikkelingsperspectief (verder) te werken.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Dirk JANSSENS de inspecteur-verslaggever	Christel Cools de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	